

EXAMENREGLEMENT

2011-2012

Vastgesteld op 27.06.11 door het CvB

Instemming GMR 29.06.11

LET OP: MET INGANG VAN 2011-2012 GELDEN VERZWAARDE EXAMENEISEN

1. Alle leerlingen moeten gemiddeld een voldoende halen voor het centraal examen (CE). Een leerling is gezakt als het gemiddelde cijfer voor het CE lager is dan een 5,5000.
2. Het schoolexamen (SE) in de beroepsgerichte leerweg van het vmbo telt even zwaar als het centraal examen (CE). De regel dat het eindcijfer van het schoolexamen twee keer meetelt, komt hiermee te vervallen.

NB Op het moment van vaststelling van dit reglement kan het ministerie nog geen duidelijkheid bieden over:

- a. het dubbel tellen van het beroepsgerichte vak bij de bepaling van het gemiddeld CE in de bbl en kbl;
  - b. de uitkomsten van lopend onderzoek naar eventuele uitbreiding van de herkansingsmogelijkheden.
- Zodra hierover duidelijkheid is, zullen we de examenkandidaten hiervan direct op de hoogte brengen.

VERDERE VERZWARING EXAMENEISEN MET INGANG VAN EXAMENJAAR 2012-2013

Havo- en vwo-leerlingen mogen ten hoogste één vijf als eindcijfer (gemiddeld SE/CE) voor de basisvakken Nederlands, Engels en wiskunde scoren. Voor leerlingen zonder wiskunde geldt dat ten hoogste één vijf voor Nederlands en Engels behaald mag worden. Een leerling is dus gezakt als a) er meer dan één vijf voor deze vakken wordt gescoord; b) als er een vier of lager voor deze vakken wordt gescoord.

OVERIGE NOG TE VERWACHTEN VERANDERINGEN EN VERDUIDELIJKINGEN

Definitieve regelgeving m.b.t. aanvullende eisen vanaf examenjaar 2013-2014 wordt begin 2012 verwacht m.b.t.:

1. Het toevoegen van een rekentoets als verplicht onderdeel van het eindexamen. Deze rekentoets mag ook worden afgenomen in het voorlaatste jaar.
2. Een kernvakkenregeling voor het vmbo. Voor het vak Nederlands én voor de rekentoets mag niet meer dan één onvoldoende worden behaald, waarbij die onvoldoende niet lager dan een vijf mag zijn.
3. De compensatieregeling voor vmbo en havo m.b.t. de bepaling van de eindcijfers wordt aangepast.
4. De examenprogramma's Nederlands worden aan de referentieniveaus taal aangepast.

INHOUDSOPGAVE

TOELICHTING EXAMENREGLEMENT NUOVO	3
A. ALGEMENE BEPALINGEN (HOOFDSTUK I EINDEXAMENBESLUIT art. 1 t/m 5).....	4
Artikel 1 Begripsbepalingen	4
Artikel 2 Toelating tot het eindexamen (selectie en uitwerking Eindexamenbesluit art. 2).....	5
Artikel 3 Afnemen eindexamen (citaat Eindexamenbesluit art. 3).....	5
Artikel 4 Indeling eindexamen (citaat Eindexamenbesluit art. 4).....	5
Artikel 5 Maatregelen bij onregelmatigheden (citaat en uitwerking Eindexamenbesluit art. 5)	5
B. INHOUD VAN HET EXAMEN (hoofdstuk II Eindexamenbesluit art. 7 t/m 25)	6
Artikel 6 Eindexamenvakken (selectie Eindexamenbesluit art. 8)	6
C. REGELING VAN HET EINDEXAMEN (hoofdstuk III Eindexamenbesluit art.31 t/m 45)	6
Artikel 7 Programma van toetsing en afsluiting (uitwerking Eindexamenbesluit art. 31 lid 2)	6
Artikel 8 Inrichting schoolexamen (uitwerking Eindexamenbesluit art. 32 en 35)	6
Artikel 9 Examendossier (uitwerking Eindexamenbesluit art. 35c)	7
Artikel 10 Te laat komen en verhindering.....	8
Artikel 11 Herkansing en herexamen.....	9
Artikel 12 Mededeling eindcijfers schoolexamen (citaat Eindexamenbesluit art. 33)	9
Artikel 13 Onvolkomenheden en geschillenregeling	10
Artikel 14 Vervanging directeur	10
D. REGELING VAN HET CENTRAAL EXAMEN (hoofdstuk IV en V Eindexamenbesluit art. 36 t/m 59)	10
Artikel 15 Centraal examen.....	10
Artikel 16 Regels omtrent het centraal examen (uitwerking Eindexamenbesluit art. 40).....	10
Artikel 17 Verhindering bij centraal examen (uitwerking Eindexamenbesluit art. 45).....	11
Artikel 18 Beoordeling centraal examen (selectie Eindexamenbesluit art. 41).....	11
Artikel 19 Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen vmbo (Eindexamenbesluit art. 41a).....	12
E. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING (Hoofdstuk V Eindexamenbesluit)	12
Artikel 20 Vaststelling score en cijfer centraal examen (conform eindexamenbesluit art. 42).....	12
Artikel 21 Eindcijfer eindexamen (conform Eindexamenbesluit art. 47)	12
Artikel 22 Vaststelling uitslag (selectie Eindexamenbesluit art. 48)	12
Artikel 23 Uitslag (uitwerking Eindexamenbesluit art. 49)	13
Artikel 24 Herkansing centraal examen (citaat art. 51 Eindexamenbesluit).....	14
Artikel 25 Diploma, cijferlijst en certificaat (selectie Eindexamenbesluit art. 52 en art. 53).....	14
F. OVERIGE BEPALINGEN (hoofdstuk VI Eindexamenbesluit)	14
Artikel 26 Afwijking wijze van examineren (selectie Eindexamenbesluit art. 55)	14
Artikel 27 Aanvullend reglement	15
Artikel 28 Bewaren examenwerk (selectie Eindexamenbesluit art. 57)	15
Artikel 29 Spreiding voltooiing eindexamen (citaat Eindexamenbesluit art. 59).....	15
Artikel 30 Slotbepaling	15

TOELICHTING EXAMENREGLEMENT NUOVO

De hier volgende tekst is het examenreglement vastgesteld door het bevoegd gezag van NUOVO. Hiermee voldoet NUOVO aan de verplichting uit het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo artikel 31, lid 1.

Het examenreglement *vormt de verbinding* tussen wet- en regelgeving en overheidsvoorschriften¹ enerzijds en de schoolinterne regelgeving anderzijds. Het is als zelfstandig document leesbaar, maar in geval van onduidelijkheid of waar het leidt tot interpretaties, strijdig met de betreffende wet- en regelgeving, zijn de teksten van de overheidsvoorschriften bepalend.

Het reglement is opgebouwd in dezelfde volgorde als het Eindexamenbesluit; bij ieder artikel is voor zover mogelijk een verwijzing naar het bijbehorende artikel uit het Eindexamenbesluit opgenomen: verwijzend naar letterlijk citaat (citaat Eindexamenbesluit art), een selectie (selectie Eindexamenbesluit art) of uitwerking (uitwerking Eindexamenbesluit art). Als een artikel uit dit reglement inhoudelijk overeenkomt met een artikel uit het Eindexamenbesluit, maar ter wille van de leesbaarheid tekstueel is gewijzigd, wordt dit aangegeven door conform Eindexamenbesluit.

In het Eindexamenbesluit is een aantal bevoegdheden rechtstreeks aan de directeur toegekend. Er zijn ook bevoegdheden die het Eindexamenbesluit toekent aan het bevoegd gezag. Binnen het mandaatbesluit NUOVO zijn alle bevoegdheden het eindexamen betreffende gemandateerd aan de directeur.

Alle leerlingen in de bovenbouw wordt een examenreglement en een programma van toetsing en afsluiting digitaal ter beschikking gesteld; het Eindexamenbesluit zelf ligt voor leerlingen en ouders ter inzage op school.

Vanwege de leesbaarheid is in dit reglement gekozen voor de mannelijke persoonsvorm. Overal waar hij/hem staat, kan ook zij/haar gelezen worden. Daar waar gesproken wordt van directeur, dient bij het Leidsche Rijn College, UniC en het Utrechts Stedelijk Gymnasium rector gelezen te worden.

---

¹ Bedoeld zijn: de Wet op het voortgezet onderwijs; het inrichtingsbesluit WVO; het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo en bindende voorschriften van het Ministerie van OCW, de inspectie, de Centrale Examencommissie Vaststelling Opgaven of het CITO.

EXAMENREGLEMENT VWO - HAVO - MAVO - VBO NUOVO

Het bevoegd gezag NUOVO, gelet op het Eindexamenbesluit VWO - HAVO - MAVO – VBO en aanvullende regelgeving op dit besluit, stelt vast het navolgende examenreglement voor de scholen voor VWO – HAVO - VMBO onder haar bevoegd gezag. Dit reglement treedt in werking op 1 augustus 2008 en wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld voor 1 oktober.

A. ALGEMENE BEPALINGEN (HOOFDSTUK I EINDEXAMENBESLUIT art. 1 t/m 5)

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

De wet	de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO);
Onze Minister	onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
Inspectie	de inspectie, bedoeld in art. 113 en 114 van de wet;
Bevoegd gezag	het College van Bestuur NUOVO
Directeur	de rector of directeur van een school;
Kandidaat	eenieder die tot het (deel) eindexamen wordt toegelaten;
Gecommitteerde	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van het Eindexamenbesluit;
School	een school/vestiging met separate bedrijfsvoering, ressorterend onder het CvB;
School voor vwo	een gymnasium of een atheneum;
Examinator	degene die belast is met het afnemen van het examen;
Eindexamen	een examen in de in de artikelen 11 t/m 25 van het Eindexamenbesluit voorgeschreven vakken;
Schoolexamen	de onderdelen van het examen, waarvoor de school de opgaven produceert en het eindcijfer bepaalt;
Centraal examen	de examens die landelijk worden afgelegd en centraal worden bepaald;
Examendossier	het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm;
Vakken	vakken, intrasectorale programma's en andere programmaonderdelen;
Profielwerkstuk	het in artikel 4 van dit reglement (gelijklopend aan artikel 4 van het Eindexamenbesluit) bedoelde profielwerkstuk;
Sectorwerkstuk	het in artikel 4 van dit reglement (gelijklopend aan artikel 4 van het Eindexamenbesluit) bedoelde sectorwerkstuk;
Toets	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
Staatsexamencommissie:	een commissie bedoeld als in artikel 60 van de wet;
Herkansing	het opnieuw, dan wel alsnog deelnemen aan een onderdeel/-delen van het centraal examen of het schoolexamen;
Herexamen	het opnieuw deelnemen aan door het bevoegd gezag aangegeven vakken van het schoolexamen (van toepassing bij vmbo);
Examenstof	de aan de kandidaat te stellen eisen;
PTA	het programma van toetsing en afsluiting, zoals bedoeld in artikel 31 lid 2 en 3 van het Eindexamenbesluit;
Ouders	ouders, voogden of verzorgers;
Examencommissie	door de directeur ingestelde commissie verantwoordelijk voor de organisatie van het examen;
Secretaris van het eindexamen	één daartoe door de directeur aangewezen personeelslid van de school.

Artikel 2 Toelating tot het eindexamen (selectie en uitwerking Eindexamenbesluit art. 2)

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van een school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Het bevoegd gezag kan tot het eindexamen kandidaten toelaten die niet als leerling van de school zijn ingeschreven, met inachtneming van artikel 2 van het Eindexamenbesluit.

Artikel 3 Afnemen eindexamen (citaat Eindexamenbesluit art. 3)

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur wijst één van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.

Artikel 4 Indeling eindexamen (citaat Eindexamenbesluit art. 4)

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
3. Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Tenminste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
4. Het schoolexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, en de gemengde leerweg, genoemd in artikel 10d van de wet, omvat mede een sectorwerkstuk. De tweede volzin van het tweede lid is van overeenkomstige toepassing. Het sectorwerkstuk heeft betrekking op een thema uit de sector waarin de leerling het onderwijs volgt.

Artikel 5 Maatregelen bij onregelmatigheden (citaat en uitwerking Eindexamenbesluit art. 5)

1. De directeur kan maatregelen nemen indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, danwel zonder geldige reden afwezig is.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - a. Het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
  - b. Het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen of het centraal examen;
  - c. Het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
  - d. Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meerdere onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal eindexamen, danwel ten overstaan van de staatsexamencommissie.
3. Alvorens een beslissing ingevolge artikel 5 lid 1 en 2 wordt opgenomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing met redenen omkleed, mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. De schriftelijke mededeling wordt aangetekend verzonden en hierin wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur ingevolge artikel 5 van dit examenreglement in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag NUOVO ingestelde commissie van beroep eindexamens. Het reglement van deze commissie is in ieder geval opgenomen op de website van de stichting.
5. Het beroep moet binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie worden ingesteld. De kandidaat stuurt een afschrift van het beroepsschrift aan de directeur.
6. Indien een kandidaat in beroep gaat tegen een uitsluiting van het schoolexamen c.q. het centraal examen of een gedeelte daarvan, dan is hij gerechtigd – hangende de uitspraak van de Commissie van beroep – aan nog volgende zittingen van het schoolexamen of het centraal examen deel te nemen. Bij afwijzen van het beroep wordt deze deelname ongeldig.
7. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het examen af te leggen, onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk

mee aan de kandidaat, indien deze minderjarig is aan diens ouders, voogden of verzorgers, alsmede aan de directeur en aan de inspectie.

Beroep kan worden ingediend bij: de secretaris van de Commissie van beroep eindexamens NUOVO, postbus 1415, 3500 BK UTRECHT. Het reglement is te vinden op www.nuovo.eu onder 'publicaties'.

B. INHOUD VAN HET EXAMEN (hoofdstuk II Eindexamenbesluit art. 7 t/m 25)

Artikel 6 Eindexamenvakken (selectie Eindexamenbesluit art. 8)

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van hoofdstuk II van het Eindexamenbesluit, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Voor wie niet als leerling is ingeschreven geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen tot het examen in die vakken toelaat.
2. De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken of niet-verplichte delen van de examenstof examen afleggen dan in de vakken en examenstof die ten minste tezamen een eindexamen vormen. Een examen als bedoeld in de eerste volzin heeft geen betrekking op vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van dat eindexamen.

C. REGELING VAN HET EINDEEXAMEN (hoofdstuk III Eindexamenbesluit art.31 t/m 45)

Artikel 7 Programma van toetsing en afsluiting (uitwerking Eindexamenbesluit art. 31 lid 2)

1. Jaarlijks vóór 1 oktober wordt per school door de directeur een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vastgesteld, waarin de regeling van het schoolexamen beschreven staat, conform art. 31 lid 2 van het eindexamenbesluit.
2. Het PTA bestaat uit een algemeen gedeelte en een specifiek gedeelte.
In het algemene gedeelte staat aangegeven:
  - door welke functionaris de directeur zich in zaken het eindexamen betreffende kan laten vervangen (art. 14 van dit reglement);
  - welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst;
  - de tijdvakken waarbinnen de toetsen en de herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
  - op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen tot stand komt;
  - de regels met betrekking tot herkansing en herexamen (aantal, voorwaarden, vorm);
  - de regels met betrekking tot te laat komen, verhindering en onvolkomenheden tijdens het schoolexamen;
  - de regels met betrekking tot vorm en beheer van het examendossier.In het specifiek gedeelte staat aangegeven:
  - het programma per vak, gespecificeerd per onderdeel van dat vak;
  - de duur en de planning van de toetsen en herkansingen;
  - de wijze waarop elk onderdeel wordt getoetst en herkanst daaronder begrepen praktische opdrachten, handelingsdelen en profiel- of sectorwerkstuk indien van toepassing;
  - de wijze waarop elk onderdeel beoordeeld wordt, daaronder begrepen praktische opdrachten, handelingsdelen en profiel- of sectorwerkstuk indien van toepassing;
  - de weging van de onderdelen van het schoolexamen en de berekening van het eindresultaat.
3. Het vastgestelde examenreglement en PTA worden jaarlijks voor 1 oktober toegestuurd aan de inspectie en beschikbaar gesteld aan de leerlingen in het eerste examenjaar (op papier of digitaal). Indien het specifiek gedeelte van het PTA slechts geldig is voor één cursusjaar ontvangen de leerlingen in de examenjaren voor 1 oktober van enig leerjaar het PTA betreffende dat leerjaar.

Artikel 8 Inrichting schoolexamen (uitwerking Eindexamenbesluit art. 32 en 35)

1. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat examen aflegt.
2. Het schoolexamen wordt gehouden overeenkomstig hetgeen voor elk vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven. Het schoolexamen wordt in een examendossier vastgelegd.
3. Het schoolexamen havo en vmbo is gespreid over twee schooljaren en het schoolexamen vwo is gespreid over drie schooljaren.

4.
  - a. Het schoolexamen moet uiterlijk een week voor aanvang van het eerste tijdvak (art. 37 Eindexamenbesluit) zijn afgesloten (uitwerking Eindexamenbesluit art. 32 lid 1). In afwijking van de voorgaande zin kan het bevoegd gezag een kandidaat die tengevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten vóór aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten ná aanvang van het eerste tijdvak, doch vóór het centraal examen in het betreffende vak.
  - b. In afwijking van lid 4a wordt de kandidaat toegelaten tot het centraal examen die het schoolexamen vwo of havo niet heeft afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen doordat het deelvak culturele en kunstzinnige vorming of het deelvak lichamelijke opvoeding niet is afgesloten.
5. Voor het vmbo kan om logistieke redenen de afname van praktijkgedeeltes van het centraal examen beginnen voor aanvang van het eerste tijdvak (art. 39 Eindexamenbesluit). In dat geval hoeft het schoolexamen van de betreffende vakken nog niet afgesloten te zijn. In verdere afwijking van het voorgaande lid van dit artikel geldt dat het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en voor zover van toepassing het sectorwerkstuk uiterlijk moeten zijn afgesloten een week voordat de eindexamenuitslag wordt vastgesteld. De uiterste inleverdatum van het sectorwerkstuk wordt schoolintern vastgesteld in relatie tot de jaarplanning.
6. Als een kandidaat het schoolexamen voor een of meer vakken van het centraal examen door buitengewone omstandigheden, ter beoordeling van de directeur, niet op tijd heeft afgerond, wordt hij uitsluitend voor die vakken verwezen naar het tweede en eventueel het derde tijdvak.
7. Van iedere beoordeling die bij het behalen van het eindoordeel over een kandidaat meetelt, stelt de examinator de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis.
8. Het cijfer van een toets wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopend van 1 tot en met 10 met daartussen liggende cijfers met één decimaal. Het eindcijfer van het schoolexamen (eveneens uit een schaal van 1 tot en met 10 met daartussen liggende cijfers met één decimaal) is het gewogen gemiddelde van beoordelingen voor de verschillende onderdelen waaruit het schoolexamen van een vak bestaat.
In het programma van toetsing en afsluiting is per vak een regeling opgenomen, waarbij aan de beoordelingen van de verschillende onderdelen een bepaald gewicht wordt toegekend.
  - a. Indien het een vak betreft dat een centraal examen kent, en het gemiddelde een cijfer van méér dan een decimaal is, wordt het cijfer op één decimaal nauwkeurig afgerond, met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd, indien de tweede decimaal vóór de afronding 5 of hoger was.
  - b. Als het een vak betreft dat geen centraal examen kent, dan wordt het decimaallose eindcijfer² vervolgens als volgt bepaald: het cijfer voor de komma wordt met 1 verhoogd als de eerste decimaal 5 of hoger was.
 Indien een kandidaat in één vak door twee of meer leraren is geëxamineerd, bepalen deze in onderling overleg het cijfer voor de toets van het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.
9. In afwijking van het achtste lid, worden het vak culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken zoals blijkend uit het examendossier. De eerste en tweede volzin zijn van overeenkomstige toepassing op de kunstvakken en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elke leerweg. (art. 35, lid 3 Eindexamenbesluit)
10. In afwijking van het achtste lid wordt het sectorwerkstuk beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het sectorwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld door tenminste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het sectorwerkstuk (art. 35, lid 4 Eindexamenbesluit).

Artikel 9 Examendossier (uitwerking Eindexamenbesluit art. 35c)

1. Het schoolexamen voor het vwo, het havo en het vmbo bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
2. De school is verantwoordelijk voor het beheer van het examendossier. In ieder geval is geregeld dat:
  - a. Per leerling de resultaten van alle in het PTA vermelde onderdelen van het schoolexamen worden geregistreerd in het examendossier.
  - b. De in het examendossier vermelde resultaten door de leerlingen worden geautoriseerd door parafering van de resultaatslijst.

² NB Omdat de IBG alleen SE-cijfers met één decimaal accepteert, levert NUOVO deze ook zo bij de IBG aan.

- c. Onderliggende toetsen, werkstukken en verslagen tot drie schooldagen na autorisatie van de beoordeling in beheer zijn bij de verantwoordelijke docenten. Werk dat in die tijd niet door leerlingen wordt opgehaald, kan vernietigd worden.
- d. Alle resultaten van het examendossier worden bijgehouden in het cijferregistratiesysteem van de school.

Artikel 10   Te laat komen en verhindering

1.
  - a. Alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde onderdelen van het schoolexamen af te leggen.
  - b. Als een kandidaat zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, dan is er sprake van een onregelmatigheid en zijn de bepalingen van artikel 5 van dit reglement van toepassing.
2. Een kandidaat dient ervoor te zorgen, dat hij bij elk onderdeel van het schoolexamen van elk van zijn eindexamenvakken op tijd aanwezig is.
3. Nadere bepalingen bij te laat komen:
  - a. komt een kandidaat te laat bij een schriftelijk onderdeel van het schoolexamen dan mag hij uiterlijk tot een half uur na aanvang nog worden toegelaten tenzij de directeur anders beslist³. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
  - b. komt een kandidaat te laat bij de voorbereiding van een mondeling af te leggen onderdeel dan mag hij in de resterende tijd zich alsnog voorbereiden. Verschijnt hij in het geheel niet bij de voorbereiding, dan moet het onderdeel zonder voorbereiding worden afgelegd;
  - c. bij te laat komen bij een mondeling onderdeel of luistertoets van het schoolexamen wordt dit niet meer afgenomen (zie lid 1 van dit artikel; artikel 5 is van toepassing);
  - d. in gevallen waarbij tijdig melding wordt gedaan aan de directeur beslist deze over de verdere gang van zaken.
4. Indien een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stelt hij of zijn wettelijke vertegenwoordiger de directeur of de secretaris van het eindexamen van de afdeling waartoe de betrokken kandidaat behoort, zo vroeg mogelijk vóór de aanvang van bedoelde toets, of ander onderdeel van het schoolexamen, in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor. De school kan bepalen dat deze mededeling zo spoedig mogelijk moet worden gevolgd door een aan de directeur gerichte ondertekende brief, die binnen vijf dagen ontvangen moet zijn. En waarin vermeld staan:
  - a. naam en adres van de kandidaat;
  - b. datum van de gemiste toets en het desbetreffende vak;
  - c. de reden van de afwezigheid/verhindering;
  - d. in geval van een andere dringende reden voor de afwezigheid dan ziekte of ongeval: een duidelijke omschrijving van die reden of oorzaak.
5. Indien het bericht van verhindering als bedoeld in lid 4 niet vóór aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt gegeven, dient de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger tevens genoegzame bewijzen te leveren van de onmogelijkheid vóór aanvang van het onderdeel van het schoolexamen bedoeld bericht te geven; zonder deze bewijzen wordt de afwezigheid gezien als een onregelmatigheid (zie ook lid 1 van dit artikel).
6. De directeur kan voor het beoordelen van de geldigheid van de reden van de afwezigheid het overleggen van nadere bewijsstukken verlangen.
7. De directeur of de secretaris van het eindexamen onderzoekt de mogelijkheid de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het onderdeel van het schoolexamen te laten afleggen. Is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan wordt aan de kandidaat geen uitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen toegestaan.
8. Indien de directeur ervan overtuigd is dat de kandidaat geen mogelijkheid had om een onderdeel van het schoolexamen op de vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan wordt de kandidaat de gelegenheid geboden een extra herkansing voor het betreffende onderdeel op een ander moment af te leggen.
9. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de directeur of de secretaris van het examen, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald.
Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid.

³ Het eerst mogelijke tijdstip van vertrek uit het examenlokaal ligt altijd na het laatst mogelijke tijdstip van binnenkomst.

Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de directeur het gemaakte werk ongeldig verklaren.

Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd contact met de examencommissie op te nemen over wel of geen deelname aan de zitting.

Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, dient dit altijd aan de surveillant te melden. Achteraf wordt een beroep op onwel zijn niet geaccepteerd.

10. In bijzondere gevallen kan de directeur besluiten een in het PTA vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.
11. In het kader van dit artikel wordt het inleveren van een praktische opdracht, een handelingsdeel of sector- dan wel profielwerkstuk gelijkgesteld met het deelnemen aan een onderdeel van het schoolexamen. Overschrijding van de inleverdatum wordt gelijkgesteld met afwezigheid bij een onderdeel van het schoolexamen. De directeur beoordeelt de geldigheid van de reden van de overschrijding en beslist over de maatregelen; artikel 5 van dit reglement is van toepassing.
12. Technische mankementen (bijv. defecte printers) gelden niet als excuus voor het te laat inleveren.

Artikel 11   Herkansing en herexamen

1.

- a. Een kandidaat die examen vwo, havo, mavo, vbo of vmbo aflegt, heeft het recht aan herkansingen voor toetsen en onderdelen van het schoolexamen deel te nemen.
- b. De school bepaalt het aantal herkansingen per leerjaar en de school bepaalt onder welke voorwaarden deze herkansingen kunnen worden afgelegd. Dit aantal herkansingen en de betrokken voorwaarden worden vermeld in het PTA.
- c. Indien een kandidaat geen gebruik maakt van de herkansingen in een leerjaar, dan vervalt het recht op deze herkansingen na het afsluiten van het desbetreffende leerjaar.
- d. Ook een kandidaat die zonder legitieme reden afwezig is of te laat komt bij een onderdeel van het schoolexamen kan het gemiste onderdeel alsnog afleggen binnen de normale herkansingsregels van de school mits de schoolorganisatie dit toelaat. Hij verbruikt hiermee een herkansingsmogelijkheid.
- e. In bijzondere gevallen kan de directeur extra herkansingen toekennen (zie artikel 10 van dit reglement).

2.

- a. Als een kandidaat voor enig onderdeel van het schoolexamen aan een herkansing deelneemt, wordt bij de bepaling van het eindcijfer voor het schoolexamen voor het desbetreffende vak de hoogste van de beoordelingen, bij het oorspronkelijke schoolexamen en bij de herkansing behaald, meegeteld.
- b. de kandidaat moet zelf op de in het tijdschema examenklassen aangegeven tijd schriftelijk te kennen geven, dat hij voor een herkansing, overeenkomstig de onder 1. genoemde voorwaarden, in aanmerking wil komen;
- c. de directeur bepaalt, zo nodig na overleg met de examinator van het desbetreffende vak, op welk tijdstip de herkansing voor een bepaald onderdeel van dat vak zal plaatsvinden. Dit tijdstip wordt tijdig aan de belanghebbende kandidaten meegedeeld.

3.

- a. Onverminderd artikel 10 sub 1.b en artikel 11 sub 1 en 2, heeft de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen vmbo aflegt het recht tot herexamen in het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen bevat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma (artikel 35 b 1 Eindexamenbesluit). Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen van het schoolexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het oorspronkelijke schoolexamen en het herexamen geldt als definitief eindcijfer.
- b. In het PTA is aangegeven, of en zo ja hoe er herexamen gedaan kan worden in vakken met uitsluitend een schoolexamen havo en vwo.

Artikel 12   Mededeling eindcijfers schoolexamen (citaat Eindexamenbesluit art. 33)

1. Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
  - a. welke eindcijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
  - b. de eindbeoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
  - c. de eindbeoordeling van het sectorwerkstuk.

Artikel 13 Onvolkomenheden en geschillenregeling

1. Indien een kandidaat tijdens de afname van een onderdeel van het schoolexamen meent te worden benadeeld door onvolkomenheden zoals het uitvallen van een koptelefoon bij een luistertoets of een onjuiste vraagstelling in de opgaven, dient hij dit te melden bij de surveillant. Indien een onvolkomenheid na afloop van het onderdeel wordt geconstateerd, dan dient de kandidaat dit binnen 2 werkdagen te melden bij de betrokken leraar/examinator.
2. Na melding aan de surveillant respectievelijk de leraar/examinator worden na onderzoek zo nodig maatregelen getroffen. Die maatregelen worden genomen door de directeur. Mededeling hiervan geschiedt schriftelijk door de directeur binnen 5 werkdagen.

Artikel 14 Vervanging directeur

De directeur kan zich inzake het eindexamen betreffende laten vervangen. Dit is indien van toepassing nader geregeld in het PTA.

D. REGELING VAN HET CENTRAAL EXAMEN (hoofdstuk IV en V Eindexamenbesluit art. 36 t/m 59)

Artikel 15 Centraal examen

1. Het schoolexamen dient te zijn afgesloten alvorens een kandidaat kan worden toegelaten tot het centraal examen (zie ook artikel 8 lid 4, 5 en 6 voor uitzonderingen op deze regel).
2. Het centraal examen wordt afgenomen conform het bepaalde in hoofdstuk IV en V van het eindexamenbesluit (ongewijzigd).

Artikel 16 Regels omtrent het centraal examen (uitwerking Eindexamenbesluit art. 40).

1. De directeur zorgt er voor, dat de opgaven van het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van het examen waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
2. Voor de aanvang van elk examen controleert de directeur, of de door hem aangewezen vervanger, of elke kandidaat aanwezig is.
3. De directeur van de school draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. Bij de aanvang van het examen worden de zich op de pakketten met opgaven bevindende en daarvoor aangewezen gegevens door de directeur of diens vervanger opgelezen. Nadat deze gegevens in orde zijn bevonden, opent de directeur of zijn vervanger de pakketten met opgaven in tegenwoordigheid van de kandidaten.
5. Na het openen van de pakketten met opgaven mag geen enkele mededeling over het werk aan de kandidaten worden gedaan, tenzij mededelingen door het CEVO aan de school zijn verstrekt.
6. Onmiddellijk na het openen van de pakketten, worden de opgaven uitgedeeld en heerst er absolute stilte.
7. Zij die bij het examen toezicht houden, maken over het verloop van het examen een proces-verbaal op. Het proces-verbaal bevat tenminste plaats en tijd van afname van het examen; namen van de toezichthouders en van degene die het pakket met opgaven heeft geopend; het geëxamineerde vak; en de namen van de deelnemende leerlingen. Aangetekend wordt welke kandidaten afwezig zijn; het tijdstip van binnenkomen als een leerling te laat is en het tijdstip van vertrek van de leerlingen. Ook wordt aangetekend of een leerling van een afwijkende wijze van examineren ingevolge artikel 55 van het eindexamenbesluit (zie artikel 26 van dit reglement) gebruik maakt. Het proces verbaal wordt ondertekend door de toezichthouders en degene die het pakket met opgaven opende.
8. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de examenzitting tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert het werk in uiterlijk op het aangegeven eindtijdstip van deze examenzitting.
9. Gedurende het examen worden de opgaven niet buiten de examenlokalen gebracht.
10. Indien de minister nadere richtlijnen ten aanzien van de in het voorgaande lid aangegeven handelwijze verstrekt, dan wordt gehandeld naar deze richtlijnen.
11. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school, tenzij door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven ander papier verstrekt wordt. Dit geldt ook voor kladpapier.
12. De kandidaat vermeldt zijn naam en examennummer op het verstrekte papier.
- 13.

- a. In het examenlokaal zijn de hulpmiddelen aanwezig waarvan het gebruik door de CEVO is toegestaan; andere mogen niet meegenomen of gebruikt worden. Over het meenemen van hulpmiddelen, die niet op school gebruikt worden, maar wel toegestaan zijn door CEVO dient de kandidaat tevoren in contact te treden met de schoolleiding.
  - b. In het examenlokaal mogen geen jassen en tassen worden meegenomen. Hetzelfde geldt voor elektronische communicatiemiddelen zoals mobiele telefoonapparaten. Op de tafels mogen geen etuis of hoezen van rekenmachines of andere apparatuur aanwezig zijn.
  - c. Het gezamenlijk gebruik van de onder 13a bedoelde hulpmiddelen of het onderling lenen is niet toegestaan.
- 14.
- a. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan zonder toestemming van degenen die toezicht houden, het examenlokaal te verlaten;
  - b. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of de door hem aangewezen vervanger of de kandidaat het werk mag hervatten. Indien dat zo is, kan de gemiste tijd aan het eind van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de directeur beslissen dat het gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag dan in het tweede tijdvak dan wel het derde tijdvak van het centraal examen in het gemiste (onderdeel van een) vak opnieuw examen doen.
15. De kandidaat levert zijn werk in bij één van de toezichthouders. Aan het eind van de zitting controleert één van de toezichthouders of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd.
16. Voor aanvang van het examen maakt de directeur de kandidaten nadrukkelijk opmerkzaam op de voorschriften vastgelegd in dit examenreglement.
17. Indien een kandidaat zich bij het schriftelijk examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt, is artikel 5 van dit reglement van toepassing.
18. Indien de directeur besluit een nieuw examen te laten afleggen, geschiedt dit door verwijzing naar het tweede of derde tijdvak.
19. Aan het einde van de zitting blijven de kandidaten zitten, totdat een toezichthouder het sein geeft om op te staan en het examenlokaal te verlaten.

Artikel 17 Verhinderung bij centraal examen (uitwerking Eindexamenbesluit art. 45)

- 1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien. Artikel 10 lid 1, 6, 7, 8 en 9 van dit reglement zijn overeenkomstig van toepassing met dien verstande dat examinering op een andere dan de vastgestelde plaats overleg met de inspectie vereist.
- 2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de desbetreffende staatsexamencommissie zijn examen te voltooien.
- 3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de directeur aan de commissie mee welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventuele reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede, wanneer dat zich voordoet:
  - a. dat ten behoeve van de kandidaat op grond van artikel 55 van het Eindexamenbesluit, tweede lid, toestemming is verleend dat met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde dan wel tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak, waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het Eindexamenbesluit;
  - b. dat ten behoeve van de gehandicapte kandidaat op grond van artikel 55 van het Eindexamenbesluit, eerste lid, toestemming is verleend dat hij het centraal examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan zijn mogelijkheden.
- 4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mee aan de directeur.

Artikel 18 Beoordeling centraal examen (selectie Eindexamenbesluit art. 41)

- 1.
  - a. De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, een exemplaar van de beoordelingsnormen van het examen en het proces-verbaal van de examenzitting toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak.

- b. De examinator kijkt het werk na, bepaalt de score aan de hand van de beoordelingsnormen en zendt het beoordeelde werk en de score aan de directeur.
- 2.
- a. De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal toekomen aan de betrokken gecommiteerde.
  - b. De gecommiteerde beoordeelt het werk onder toepassing van de beoordelingsnormen en van de regels voor het bepalen van de score.

Artikel 19 Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen vmbo (Eindexamenbesluit art. 41a)

1. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het praktisch gedeelte van het centraal examen van een eindexamen vmbo, de examinator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examinator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de praktijkopgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door de in artikel 39 (Eindexamenbesluit) bedoelde commissie gegeven richtlijnen. De examinator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in artikel 39, eerste lid, onderdeel e (Eindexamenbesluit) bedoelde beoordelingsnormen toe. De examinator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 39, eerste lid, onderdeel f (Eindexamenbesluit). De examinator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de directeur.
2. De gecommiteerde beoordeelt het resultaat van de praktijkopgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan. De directeur overhandigt de gecommiteerde daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score.

E. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING (Hoofdstuk V Eindexamenbesluit)

Artikel 20 Vaststelling score en cijfer centraal examen (conform eindexamenbesluit art. 42)

1. De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score van het centraal examen vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan stellen zij de score vast op het rekenkundig gemiddelde van de twee scores, in voorkomend geval afgerond op het naast hogere gehele getal.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de in het eerste lid bedoelde score en met inachtneming van de centraal verstrekte normeringen.

Artikel 21 Eindcijfer eindexamen (conform Eindexamenbesluit art. 47)

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Als de uitkomst van de berekening bedoeld in de eerste volzin geen geheel getal is, wordt afgerond naar beneden indien de eerste decimaal achter de komma een 4 of lager is en wordt afgerond naar boven indien deze decimaal een 5 of hoger is.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer van het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 22 Vaststelling uitslag (selectie Eindexamenbesluit art. 48)

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 48 en 49 van het Eindexamenbesluit.
2. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op de lijst vermelde vakken een eindexamen vormen als bedoeld in de artikelen 11 tot en met 25 van het Eindexamenbesluit dat voldoet aan het bepaalde in artikel 49 van het Eindexamenbesluit.
3. De uitslag luidt 'geslaagd voor het eindexamen' of 'afgewezen voor het eindexamen'.
4. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen het eindcijfer van één of meer vakken niet bij de bepaling van de uitslag, na overleg met de kandidaat.

5. De kandidaat toont in voorkomend geval ten genoegen van de directeur aan dat hij recht heeft op een vrijstelling ingevolge artikel 11, 12, 13, 22, 23, 24 of 25 van het Eindexamenbesluit (verwijzend naar art. 26e van het Inrichtingsbesluit W.V.O.)⁴. Vrijstellingsbewijzen hebben een maximale geldigheidsduur van 10 jaar.

Artikel 23   Uitslag (uitwerking Eindexamenbesluit art. 49)

1. De kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is en hij tevens:
  - a. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige vakken een 6 of hoger, of
  - b. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of
  - c. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger.
2. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdelen a, b en c, wordt het eindcijfer van het afdelingsvak of het intrasectorale of intersectorale programma in de basisberoepsgerichte en de kaderberoepsgerichte leerweg meegerekend als twee eindcijfers.
3. In aanvulling op het eerste lid geldt dat voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel en in de gemengde en in de theoretische leerweg voor het sectorwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” is behaald.
4. In afwijking van het eerste en derde lid, is de kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject zoals bedoeld in artikel 10b1 van de wet, geslaagd indien hij zowel voor het vak Nederlandse taal als voor het beroepsgerichte programma het eindcijfer 6 of hoger heeft behaald. Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, zijn het eerste tot en met het derde lid van overeenkomstige toepassing.
5. De kandidaat, die eindexamen vmbo heeft afgelegd en die niet voldoet aan de voorwaarden, genoemd in het eerste tot en met het derde lid, is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herkansing, bedoeld in artikel 51 van het Eindexamenbesluit.
6. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd:
  - a. Indien het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. indien hij:
    1. voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
    2. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
    3. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt, dan wel
    4. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald dan wel voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald, en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt,
  - c. Indien geen van de eindcijfers van onderdelen, genoemd onder e, lager is dan 4 en
  - d. indien de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, zijn beoordeeld als “voldoende” of “goed”.
  - e. Cijfers voor maatschappijleer, het profielwerkstuk en – op vwo – ANW maken deel uit van het combinatiecijfer. Door eigen schoolkeuzes kunnen ook andere beoordelingen in het combinatiecijfer opgenomen worden (zie artikel 49 lid 6 eindexamenbesluit voor volledige tekst en het programma voor toetsing en afsluiting van de school voor de schoolkeuzes).
7. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd en die niet voldoet aan de voorwaarden, genoemd in het zesde lid, is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herkansing, bedoeld in artikel 51 van het eindexamenbesluit.
8. Zodra de uitslag ingevolge het eerste tot en met zevende lid is vastgesteld, maakt de directeur deze tezamen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel

---

⁴ Het betreft vrijstellingen op grond van eerder onderwijs of behaalde diploma's, maar ook op grond van buiten Nederland genoten (vergelijkbaar) onderwijs dat onvoldoende vooropleiding voor de betreffende vakken biedt. Daarnaast vrijstelling van het vak lichamelijke opvoeding voor gehandicapte leerlingen.

51 van het Eindexamenbesluit bepaalde. De in de eerste volzin bedoelde uitslag is de definitieve uitslag tenzij de kandidaat van de herkansingsmogelijkheid gebruik maakt (zie art. 24 van dit reglement).

Artikel 24   Herkansing centraal examen (citaat art. 51 Eindexamenbesluit)

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat ingevolge artikel 49, vijfde lid, de eindcijfers zijn bekend gemaakt, het recht om in het tweede tijdvak of, indien artikel 45, eerste lid, van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het schriftelijk gedeelte van het centraal examen in een beroepsgericht programma, met dien verstande dat indien het betreft het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg in het vmbo, dit recht eveneens bestaat voor het praktisch gedeelte van het centraal examen in een beroepsgericht programma, af te nemen door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak. De herkansing van het praktisch gedeelte van het centraal examen bestaat uit het opnieuw afleggen.
2. De kandidaat stelt de directeur vóór een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 48 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekend gemaakt.
5. Het eerste tot en met het vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als één of meer deelexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste één maal uit.

Artikel 25   Diploma, cijferlijst en certificaat (selectie Eindexamenbesluit art. 52 en art. 53)

1. Onze minister stelt het model van het diploma, de cijferlijst en het certificaat vast.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit welke is ingevuld volgens de voorschriften vermeld in artikel 52 lid 1 van het Eindexamenbesluit
3. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
4. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
  - a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
  - b. het thema van het sectorwerkstuk, voor zover beoordeeld met 'goed' of 'voldoende' (cit. Eindexamenbesluit art.53 lid 3).
5. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die tenminste samen een eindexamen vormen, worden deze op de cijferlijst vermeld.
6. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de directeur er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar deeleindexamen of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.
7. De directeur reikt aan een kandidaat van een school voor mavo of een scholengemeenschap die in elk geval een school voor mavo omvat, die geslaagd is voor het examen vmbo gemengde leerweg en bovendien examen heeft gedaan in het algemene vak en met het meetellen hiervan voldoet aan art. 49 van het Eindexamenbesluit betreffende de theoretische leerweg op diens verzoek het diploma vmbo theoretische leerweg uit. Het beroepsgerichte vak wordt als extra vak vermeld.
8. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's, de cijferlijsten en de certificaten.

F.   OVERIGE BEPALINGEN (hoofdstuk VI Eindexamenbesluit)

Artikel 26   Afwijking wijze van examineren (selectie Eindexamenbesluit art. 55)

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met 30 minuten,
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit ten aanzien van de kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie Nederlands niet de moedertaal is.
4. De afwijking kan voor zover het centraal examen betreft, slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
5. Van elke afwijking op grond van dit artikel wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 27   Aanvullend reglement

De directeur van de school kan een aanvullend reglement opstellen dat geacht wordt deel uit te maken van dit examenreglement. Dit aanvullend reglement bevat aanvullende voorschriften en informatie ten behoeve van allen die betrokken zijn bij het examen dat wordt afgenomen door de school. Deze voorschriften mogen niet in strijd zijn met het Eindexamenbesluit noch met dit reglement.

Artikel 28   Bewaren examenwerk (selectie Eindexamenbesluit art. 57)

1. Het werk van het centraal examen van de kandidaten en de gegevens lijsten conform artikel 56 van het Eindexamenbesluit worden gedurende tenminste zes maanden na vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur ter inzage voor belanghebbenden. Na afloop van deze periode wordt het werk vernietigd.
2. Een door de directeur en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in artikel 56 van het Eindexamenbesluit, wordt gedurende tenminste zes maanden na vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Artikel 29   Spreiding voltooiing eindexamen (citaat Eindexamenbesluit art. 59)

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomende gevallen het schoolexamen, gespreid over twee opeenvolgende schooljaren wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 51 van het Eindexamenbesluit, eerste tot en met vierde lid, is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt het bevoegd gezag aan de inspectie een lijst waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 56 van het Eindexamenbesluit, onderdelen a tot en met e.
5. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen met overeenkomstige toepassing van artikel 49 van het eindexamenbesluit.

Artikel 30   Slotbepaling

In alle gevallen, waarin noch het Eindexamenbesluit noch dit Examenreglement voorziet, beslist de directeur.